

Komunike Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira*

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira (Peace Implementation Council Steering Board – PIC) na razini političkih direktora sastao se u Sarajevu 1. i 2. prosinca 2015. kako bi razmotrio napredak postignut na provedbi Općeg okvirnog sporazuma za mir. Još jednom su potvrdili svoju čvrstu opredijeljenost za stabilnu, sigurnu i prosperitetnu Bosnu i Hercegovinu (BiH), kao i poštivanje i podršku Mirovnog sporazumu.

Upravni odbor PIC-a izražava punu solidarnost s građanima Bosne i Hercegovine, Francuske, Rusije, Turske i drugim zemljama koje su pogodjene nedavnim terorističkim napadima u vrijeme kada ove zemlje tuguju i oplakuju svoje građane, te je najstrože osudio te napade. Upravni odbor PIC-a izrazio je iskrenu sućut obiteljima i prijateljima onih koji su izgubili živote te nadu za brzo ozdravljenje onih koji su ranjeni u napadima. Upravni odbor daje podršku svim nadležnim u Bosni i Hercegovini u borbi protiv terorizma, krivičnom gonjenju onih koji su sudjelovali u terorističkim aktivnostima, sprječavanju radikalizacije i jačanju suradnje među organima unutar BiH, kao i s drugim zemljama u ovoj oblasti.

Upravni odbor PIC-a izrazio je zahvalnost i potporu opredijeljenju i trajnim naporima lidera BiH na postizanju daljnog značajnog napretka na reformama, uključujući i one koje su nužne za napredak na putu europskih integracija. Na sastanku s Predsjedništvom BiH, Upravni odbor PIC-a je ohrabren činjenicom da članovi Predsjedništva ostaju čvrsto opredijeljeni za postizanje daljnog napretka u provedbi Reformske agende. Upravni odbor PIC-a je bio ohrabren činjenicom da su članovi Predsjedništva i dalje snažno opredijeljeni za postizanje daljnog napretka u provedbi Reformske agende BiH. Također je apelirao na bh. organe da održe pozitivni zamah u provedbi potrebnih reformi – socijalno-ekonomskih, vladavine prava, pravosuđa i javne uprave – u skladu sa zahtjevima građana i u suradnji sa građanskim društвom.

Upravni odbor PIC-a pozdravio je jačanje regionalne suradnje na različitim bilaterarnim i multilateralnim razinama, usmjerene na održivo pomirenje, snažnije uzajamno razumijevanje, unaprijeđenje šansi za ekonomski razvoj i razvijanje kulturnih veza. Ta suradnja je uključivala i posjetu Predsjedništva BiH Beogradu, potpisivanje sporazuma o granici između BiH i Republike Crne Gore, zajednički sastanak Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije u Sarajevu, te geste pomirenja od strane premijera Republike Srbije tijekom Konferencije o investicijama i razvoju.

Upravni odbor PIC-a naglasio je važnost obrazovanja za pomirenje i uzajamno razumijevanje u Bosni i Hercegovini kao temelja za održivi mir i stabilnost i za društveno-ekonomski napredak. Upravni odbor je istaknuo potrebu da nadležni organi vlasti na svim razinama širom BiH žurno i odlučno postignu napredak u oblasti reforme obrazovanja, sa ciljem poboljšanja standarda obrazovanja i to na osnovu načela koji podrazumijevaju nepostojanje diskriminacije, politizacije, segregacije i postojanje inkluzivnosti. Ovo bi trebalo obuhvatiti i Republiku Srpsku i Federaciju BiH koje će osigurati odgovarajuću nastavu iz nacionalne skupine predmeta i pripremu nastavnika za inkluzivno obrazovanje u kontekstu društvene i kulturno-raznolikosti. U pogledu pitanja bosanskog jezika, Upravni odbor PIC-a podržava OSCE kao vodeću međunarodnu agenciju za ovo pitanje, podjećajući na zahjev iz pisma od 7. listopada upućenog Narodnoj skupštini RS-a, u kojem se traži da ona razmotri svoj stav. U Federaciji mora biti ukinuta praksa postojanja "dvije škole pod jednim krovom".

Tijekom svojih razgovora, Upravni odbor PIC-a se posebno osvrnuo na 20. obljetnicu Općeg okvirnog sporazuma za mir (GFAP), parafiranog u Daytonu 21. studenoga 1995. godine, a potписанog u Parizu 14. prosinca 1995. godine. Upravni odbor PIC-a je naglasio pozitivne promjene do kojih je od tada došlo u BiH. Upravni odbor PIC-a je pozvao sve vlasti u BiH da nastave poduzimati napore usmjerene ka izgradnji demokratske i funkcionalne države, djelujući na osnovu vladavine prava i u skladu s Mirovnim sporazumom. Prisjećajući se svojih poteza tijekom proteklih 20 godina, Upravni odbor PIC-a naglasio je da ljudsko dostojanstvo, sloboda, jednakost, mir, pravda, tolerancija i pomirenje, kao sastavni dijelovi Mirovnog sporazuma i dalje imaju središnju ulogu za budućnost BiH i trajnu stabilnost cijelog regiona.

Upravni odbor PIC-a izrazio je posebne čestitke Bosni i Hercegovini povodom desete obljetnice formiranja Oružanih snaga Bosne i Hercegovine. Upravni odbor PIC-a pohvalio je pripadnike Oružanih snaga BiH zbog njihove profesionalnosti i osjećaja odgovornosti koju su demonstrirali izuzetno uspješnim obavljanjem zadataka i poslova prilikom pružanja pomoći i akcija spašavanja tijekom poplava 2014. godine i u uspješnom sudjelovanju u međunarodnim misijama.

Upravni odbor PIC-a naglasio je svoje nedvosmisleno opredjeljenje za očuvanje teritorijalnog integriteta i suvereniteta BiH u skladu s međunarodnim pravom. Prema Mirovnom sporazumu, entiteti nemaju pravo na otcjepljenje od Bosne i Hercegovine i pravno postoje jedino na osnovu Ustava BiH. Upravni odbor BiH potvrdio je da bi svaki pokušaj ugrožavanja temeljne strukture BiH kao jedinstvene, suverene države koju čine dva entiteta smatrao ozbilnjom i neposrednom prijetnjom miru i sigurnosti. Upravni odbor PIC-a također je podsjetio da svaka promjena Ustava BiH mora biti provedena u skladu s procedurom za donošenje ustavnih amandmana predviđenom Ustavom i istakao da su, u skladu s nekoliko uzastopnih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a, zemlje članice i dalje spremne da koriste sva neophodna sredstva kako bi osigurale poštivanje Anekса 1-A i Anekса 2 Mirovnog sporazuma.

Upravni odbor PIC-a poziva sve političke snage u BiH da učine sve što je u njihovo moći da pronađu odgovarajući način za jačanje neovisnosti i nepristrasnosti pravosudnog sistema u BiH na svim razinama, unutar ustavnog okvira. Upravni odbor PIC-a poziva sve nadležne organe da iskoriste Strukturirani dijalog na temu pravosuđa za rješavanje svih pitanja iz oblasti pravosuđa.

Upravni odbor PIC-a još je jednom naglasio svoju zabrinutost zbog neprekidnih osporavanja odredbi Mirovnog sporazuma, posebno Aneksa 4, odnosno Ustava BiH. U tom smislu, Upravni odbor PIC-a je nedvosmisleno naglasio da bi najavljeni referendum u Republici Srpskoj predstavljaо suštinsko kršenje Mirovnog sporazuma i osporavanje koherentnosti, suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH. Upravni odbor PIC-a je naglasio da pitanja u vezi sa državnim pravosudnim institucijama predstavljaju ustavne nadležnosti države i nisu dio ustavnih nadležnosti entiteta, a da su status i ovlasti visokog predstavnika pitanja koja proizlaze iz Mirovnog sporazuma i međunarodnog prava, te da, prema tome, nisu pitanja iz djelokruga entiteta. Nadalje, planirani referendum odvlači pažnju od provođenja Reformske agende.

Upravni odbor PIC-a ponovio je da je Ustavni sud BiH sastavni dio Aneksa 4. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i da je ključ za njegovu provedbu. Ustav BiH eksplicitno navodi da su odluke Suda konačne i obvezujuće. Politički nesporazumi trebaju se rješavati unutar postojećeg ustavnog okvira i, gdje god je to moguće, putem konstruktivnoga dijaloga. Upravni odbor je dalje podsjetio vlasti BiH na njihovu obvezu da provedu sve neprovedene odluke Suda.

Upravni odbor PIC-a je dalje podsjetio organe u BiH na njihovu obvezu da uspostave izborni sustav za Mostar, kako je predviđeno odlukom Ustavnog suda, koja je i dalje neprovedena. On je podvukao ključno načelo, koje su ponovno potvrdile političke stranke, da Mostar mora ostati jedinstvena, koherentna, multietnička jedinica lokalne samouprave, s određenom razinom lokalnih ovlasti/administracije ispod razine grada.

NATO članice Upravnog odbora PIC-a i Japan pozdravile su kontinuirani napredak ostvaren u procesu uknjižbe perspektivne vojne imovine u vlasništvo države BiH, kako se predviđa Zakonom o odbrani BiH. Oni su izrazili punu podršku svim nadležnim institucijama u procesu uknjižbe i u aktiviranju NATO-ovog Akcijskog plana za članstvo.

Upravni odbor PIC-a je istaknuo svoju punu potporu visokom predstavniku, koji će i dalje osiguravati puno poštivanje Općeg okvirnog sporazuma za mir i provoditi svoj mandat u skladu s Aneksom 10 i odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, koje ostaju nepromijenjene. Upravni odbor PIC-a podsjetio je sve strane na njihovu obvezu da u potpunosti poštivaju Opći okvirni sporazum za mir, sve njegove anekse i odluke visokog predstavnika. On je podvukao da međunarodna zajednica zadržava potrebne instrumente za osiguranje provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir.

Upravni odbor PIC-a je naglasio potrebu da se osigura potpuna provedba programa 5+2, što je i dalje neophodno za zatvaranje Ureda visokog predstavnika.

Upravni odbor PIC-a održat će svoju narednu sjednicu u Sarajevu 7. i 8. lipnja 2016. godine.

—

* Ruska Federacija ne može podržati paragafe br. 10 i 11.